

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 38P/317/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316218698
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Mattielighová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1316218698.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava III, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: U. U., P. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, Krátka 1, Senec, dieťa rodičov: matka - X. U., P. XX.XX.XXXX, X. Y. O. I.Z. X, Y., X. Č. S. X/D, Y., zastúpená D. N. Z., AK H. H. I. X, Y. a otec - D. U., P. XX.XX.XXXX, Y. J. XXX, Z., V. N., H.Z.A.. AK so sídlom H. XX, Y., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Maloleté dieťa: U. U., P. XX.XX.XXXX sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že maloletý bude v osobnej starostlivosti matky každý páry kalendárny týždeň počnúc piatkom nepárneho kalendárneho týždňa od 08,00 hod. do piatku párneho kalendárneho týždňa do 08,00 hod. a v osobnej starostlivosti otca bude maloletý každý nepárny kalendárny týždeň počnúc piatkom párneho kalendárneho týždňa od 08,00 hod. do piatka nepárneho kalendárneho týždňa do 08,00 hod. s tým, že rodičia si maloletého prevezmú a odovzdajú v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje. V dňoch, keď sa maloletý v tomto zariadení nenachádza, si rodičia maloletého prevezmú a odovzdajú v mieste bydliska toho rodiča, ktorému končí osobná starostlivosť o maloletého.

Súd určuje, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/331/2016.

odôvodnenie:

1. Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 21.11.2016 sa otec maloletého U. domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti a zároveň bude upravený styk maloletého s matkou v zmysle jeho návrhu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rodičia sú manželmi, v súčasnosti však nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej sa matka odsťahovala a v súčasnosti na tunajšom súde prebieha i konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého. Uviedol, že nezhody medzi rodičmi začali vznikať v priebehu roku 2016 a vyvrcholili v júli 2016, kedy otec trávil s maloletým U. N. E. I.Z. N. I. J. S., počas ktorej sa dozvedel, že sa matka odsťahovala z domu, v ktorom rodina žila do bytu, ktorý si prenajala už v čase, kedy sa otec pripravoval na odlet I. S.. Matka zároveň požiadala otca, aby po návrate z dovolenky zaviezol maloletého k jej matke. Maloletý U. prijal túto informáciu hrozne, bol rozrušený a plakal. Okamžite kontaktoval matku a žiadal ju, aby sa vrátila do spoločnej domácnosti a matke zároveň oznámil, že nechce z domu v Z. odísť.

Otec si správanie matky nevedel vysvetliť, jej rodičovské práva však rešpektuje a nikdy jej v styku s maloletým nebránil. V súčasnosti je maloletý U.A. v starostlivosti otca a jeho styk s matkou prebieha tak, že matka vyzdvihne maloletého po vyučovaní v škole a trávi s maloletým čas prevažne v nákupných centrách, a to až do večerných hodín, kedy je už maloletý unavený, no až vtedy sa začína pripravovať na ďalší školský deň. Na uvedené bola matka upozornená tak otcom ako aj riaditeľom školy, ktorú maloletý navštevuje a ktorý matke dohovorel, aby s maloletým trávila čas tak, aby bol schopný sa pripraviť do školy. Každú takúto prosbu však matka berie ako útok voči jej osobe a snahu otca obmedzovať ju na jej rodičovských právach a povinnostiach. Matka sa pritom s maloletým stretáva výlučne cez týždeň, netrávi s ním víkendy a ani o uvedené nejaví záujem, keďže počas víkendov maloletého ani len nekontaktuje. Na maloletého U. začala matka vyvíjať nátlak, aby s ňou trávil viac času, prespával v mieste jej súčasného bydliska a zdôrazňuje mu, že pokiaľ s ňou nezostane dlhší čas, už ju nikdy neuvidí. Maloletý tiež uviedol otcovi, že matka pred ním plače a má hysterické záchvaty, ktorými sa snaží vynucovať si viac času s maloletým. Matka opakovane zaťahuje maloletého U. do konfliktu s otcom, preposiela mu správy, ktoré si rodičia medzi sebou vymieňajú, čo má na psychické prežívanie maloletého negatívny dopad. Zdôraznil, že má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, s ktorým žije v prostredí, ktoré je maloletému blízke a má tu vytvorené priaznivé podmienky pre svoj vývin. Poukázal tiež na to, že všetky náklady spojené so starostlivosťou o maloletého hradí výlučne sám. Mal za to, že nariadením neodkladného opatrenia príde k stabilizovaniu pomerov na strane maloletého U. tak, aby žil v prostredí, na ktoré je zvyknutý. Správanie matky označil za také, ktoré je v rozpore so záujmom maloletého.

3. Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 08.12.2016 sa matka maloletého U. domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, bude upravený jeho styk s otcom v zmysle jej návrhu a bude určená povinnosť otca prispievať na výživu maloletého sumou 350 € mesačne. Zároveň sa rovnakým návrhom domáhala uloženia výchovného opatrenia otcovi maloletého na podklade § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine tak, ako to vyšpecifikovala vo svojom návrhu.

4. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým že o podanom návrhu otca sa dozvedela cestou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, ktorý vykonával na pokyn súdu šetrenie. S návrhom otca však nebolo matke umožnené sa oboznámiť a jeho obsah nepozná, vie len to, že sa otec domáha výkonu osobnej starostlivosti o maloletého. Poukázala na to, že rodičia maloletého sú síce manželmi, avšak nežijú v spoločnej domácnosti. Z tejto sa matka maloletého odsťahovala pre dlhodobé partnerské nezhody s otcom maloletého a na jeho podnet, nakoľko ju opakovane vyhadzoval z ich spoločného domu. Od tohto obdobia fungujú rodičia výlučne na princípoch, ktoré stanovuje otec maloletého U., o čom svedčí aj návrh rodičovskej dohody, ktorý jej otec zaslal a ktorý nerešpektuje záujmy maloletého, keďže smeruje k tomu, aby všetky rodičovské práva a povinnosti boli výlučne pod kontrolou otca. S otcom sa snažila komunikovať a dohodnúť, navrhla spoločnú návštevu psychológa i mediátora, čo však otec nechal zájsť do stratena. Od odsťahovania sa matky zo spoločnej domácnosti sa správanie otca vyhocuje, čo v matke vyvoláva odôvodnené obavy, ako uvedenú situáciu prežíva maloletý U., ktorý sa dostáva pod obrovský tlak. Otec trvá na tom, aby sa maloletý ku všetkému vyjadroval, čím ho násilne vťahuje do každej situácie, ktorej účastníkom by vôbec nemusel byť, čo podrobne popísala vo svojom návrhu. Nie je pritom daný žiadny dôvod k tomu, aby otec určoval pravidlá toho, kedy sa maloletý bude s matkou stýkať a kedy bude môcť u nej prespať. Vo svojom návrhu sa matka vyjadrovala k incidentu ktorý sa odohral 31.08.2016 a ktorý demonštruje správanie sa otca a taktiež aj k ďalším situáciám, ktoré sa odohrali, napr. situácia, ktorá sa odohrala cez víkend 30.09-02.10.2016. Tieto situácie preukazujú nielen správanie sa a postoj oca voči osobe matky i , ale aj tú skutočnosť, že otec nie je schopný sa o maloletého riadne postarať, keďže počas ich spoločného života vykonávala osobnú starostlivosť o maloletého matka. Poukázala na absurdnosť situácie, kedy syn chce s matkou byť, ale bojí sa otcovi oponovať a otec nie je schopný vyhodnotiť situáciu tak, aby dieťa nechal s matkou odísť. Mala za to, že otec nie je schopný zvládnuť situáciu, ktorá v rodine nastala a jednoznačne používa dieťa ako zbraň. Maloletý sa otca bojí a stráca schopnosť slobodne prezentovať svoj názor, keďže je otcom manipulovaný, k čomu sa taktiež vo svojom návrhu podrobne vyjadrila. Vo svojom návrhu sa matka taktiež vyjadrovala k spôsobu, akým otec vychovával svoju dcéru z prvého manželstva N. a ktoré aspekty výchovy sú zrejmé aj u maloletého U.. V minulosti si matka myslela, že by sa s otcom dalo dohodnúť aj na striedavej osobnej starostlivosti o maloletého, avšak s odstupom času, kedy mala možnosť pozorovať správanie otca v celom kontexte má za to, že čím väčší priestor otec dostane vo vzťahu k dieťaťu, tým menší ho bude mať ona. Otec sa nevie vcítiť do pocitov maloletého U., čo vyjadril aj v sms-kách, ktoré matke zaslal a ktoré pripojila k svojmu návrhu. Od odsťahovania sa matky zo

spoločnej domácnosti do podania tohto návrhu maloletý U. prespal v domácnosti matky iba 3x, z ktorej situácie je zúfalá. Otec po návrate od matky maloletého vypočúva a vydiera ho, čo sa následne prejavuje na správaní maloletého voči matke. Taktiež ho núti do rozhodnutí, ktorým maloletý vzhľadom na svoj vek nerozumie, rozoberá s maloletým informácie a témy, ktoré sú pre neho nevhodné a o matke sa pred maloletým vyjadruje nepekne. Správanie otca sa v poslednom období výrazne negatívne prejavuje aj na správaní sa maloletého U. voči matke (smsky zasielané maloletým matke a pod.) Poukázala na to, že má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého U., ktorú starostlivosť aj do odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti vykonávala, keďže otec sa na rodinnom živote nezúčastňoval. Na základe uvedených skutočností mala za to, že jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a žiadala súd, aby mu v celom rozsahu vyhovel. Záverom poukázala na finančnú situáciu rodiny a otca, ktorá je nadštandardná. Matka je pritom v nevýhodnej situácii, keď ako zamestnanec jednej zo spoločností otca pod tlakom z jeho strany dala v tejto práci výpoveď s tým, že od februára 2017 by mala nastúpiť do nového zamestnania. Z pracovného pomeru v spoločnosti otca jej pritom nebola vyplatená mzda, z ktorého dôvodu je nútená sa neodkladným opatrením domáhať aj určenia povinnosti otca prispievať na výživu maloletého U..

5. Súd požiadal orgán sociálnoprávnej ochrany detí v Senci, aby prešetril pomery na strane maloletého U. a oboch jeho rodičov. V správe doručenej súdu dňa 07.12.2016 sa podrobne vyjadril k prešetrovaniu pomerov, k pohovorom, ktoré vykonal s oboma rodičmi ako aj k celkovej rodinnej situácii. Poukázal na to, že otec ich po prvýkrát navštívil v septembri 2016 a následne i v novembri 2016. V záveroch svojej správy uviedol, že oboch rodičov poučil a apeloval na nich, aby maloletého U. nevystavovali negatívnym vplyvom z ich vzájomných konfliktov a neprenášali na neho zodpovednosť, nakoľko to môže u maloletého vyvolávať stres. Obom rodičom odporučil služby mediátora.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie

navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 331 ods. 2 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

17. Súd po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že návrhu otca ako aj návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť. Rodičia maloletého sú manželmi, nežijú však v spoločnej domácnosti a na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod ich manželstva. Z obsahu spisov vedených na tunajšom súde je zrejme, že vzťahy medzi rodičmi sú výrazne narušené, čo sa v rozhodujúcej miere premieťa predovšetkým do psychického aj emocionálneho prežívania maloletého U.X. a v neposlednom rade aj do reálneho výkonu ich rodičovských práv a povinností, ktorý aktuálne vykazuje isté anomálie, čo je zrejme z oboch návrhov rodičov. Skutočnosť, že situáciu je potrebné riešiť a do tej doby pomery dočasne provizórne upraviť a zakotviť tak aspoň čiastočnú stabilitu je zrejme aj zo správy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí po tom, čo bol súdom vyzvaný na prešetrenie rodinnej situácie. Návrhy rodičov na zverenie maloletého U.X. do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z nich však súd, s ohľadom na rodičmi uvádzané a preukazované skutočnosti, nepovažoval za súladné so záujmom maloletého.

18. Obaja rodičia sa vo svojich návrhoch podrobne venujú ukončeniu svojho spolužitia, avšak každý z nich prirodzene zo svojho uhla pohľadu a popisujú výkon rodičovských práv a povinností voči maloletému U., a to tak svojich ako aj druhého rodiča. Za podstatnú v tejto súvislosti považuje súd tú skutočnosť, že tak otec ako aj matka vo svojich návrhoch poukazovali v mnohých ohľadoch na totožné správanie sa druhého rodiča vo vzťahu k maloletému U., napr. manipulácia zo strany druhého rodiča, citové vydieranie, nedostatočná či nevhodná starostlivosť zo strany toho ktorého rodiča, zaťahovanie maloletého do rodičovského konfliktu a pod. Všetky tieto okolnosti uvádzali vo svojich návrhoch obaja rodičia a pripisovali ich zásadne druhému rodičovi, čím odôvodňovali potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle ich návrhu. Z uvedeného je zrejme, že rodičia do svojho vzťahu k maloletému U. a do prístupu k výkonu svojich rodičovských práv a povinností premietajú svoje negatívne pocity a prežívanie z ukončenia ich spolužitia, čo spôsobuje, že obaja sa snažia maloletého „pretiahnuť na svoju stranu“ a poukazujú na nevhodný výchovný vplyv druhého rodiča na maloletého U. a potrebu tento eliminovať. Každý z nich je pritom presvedčený o správnosti svojho konania a ani jeden z nich si nepripúšťa, že by jeho správanie či konanie mohlo mať pre maloletého výrazne negatívne následky, v mnohých ohľadoch i nezvratné.

19. Po preskúmaní návrhov oboch rodičov a listinných dôkazoch k nemu pripojených súd uvádza, že postup ani jedného z rodičov nie je v plnom rozsahu súladný so záujmom maloletého U.X.. Uvedené je spôsobené, okrem iného aj tým, že rodičia nespolupracujú a nesnažia sa nájsť zmierlivé riešenie svojho konfliktu, ktoré by malo pozitívne vyústenie do výkonu ich rodičovských práv a povinností. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať, že matka v tomto ohľade prejavuje väčšiu mieru ochoty dospieť s otcom k dohode, čo je zrejme aj z matkou predložených listinných dôkazov. Na strane druhej súd poukazuje na to, že spôsob komunikácie oboch rodičov nie je vhodný a do značnej miery sťažuje prípadné konštruktívne riešenie ich životnej situácie a teda i životnej situácie maloletého Krištofa. Ďalším výrazne negatívnym prejavom správania sa rodiča je zaťahovanie ďalších ľudí do konfliktu medzi rodičmi, ktorý bude mať v konečnom dôsledku opačný, než rodičom predpokladaný výsledok.

20. Za vyššie popísaného súčasného stavu veci, kedy súd nie je schopný bez oveľa dôkladnejšieho dokazovania ustáliť, či vôbec a ak áno do akej miery je ktorý z rodičov schopný a ochotný rešpektovať postavenie druhého rodiča vo výchove maloletého U., súd pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia, ktorým maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude vykonávať v týždňových intervaloch. Obaja rodičia majú k výchove a starostlivosti o maloletého vytvorené vhodné podmienky a obaja majú o výkon tejto starostlivosti záujem. Rovnako tak je zrejme, že spolužitie rodičov je ukončené a títo už nebudú v budúcnosti bývať v jednej domácnosti. Je však potrebné, aby obaja rodičia (nie len jeden z nich) za tohto stavu veci, ktorý je v danom prípade nastolený, dostali šancu výchovne na maloletého vplývať a ďalej rozvíjať svoj vzťah s maloletým. Diametrálna odlišnosť návrhov rodičov a ich prakticky identické zdôvodnenie daného stavu veci, ktoré však pripisujú na vrub druhému rodičovi a s tým spojená nevyhnutná potreba zmeny ich správania a postoja doviedli súd k záveru, že striedavá osobná starostlivosť je za súčasného stavu veci vhodným riešením stávajúcej situácie.

21. Súd oboch rodičov dôrazne upozorňuje, že sa zatiaľ jedná len o dočasné riešenie výkonu ich rodičovských práv a povinností, ktoré bude súd v priebehu konania vo veci samej podrobne vyhodnocovať a venovať sa všetkým jeho aspektom, predovšetkým správaniu a konaniu oboch rodičov a prežívaniu maloletého. Ani jeden z rodičov nie je vo výkone svojich rodičovských práv a povinností obmedzený, čo znamená, že rodičia sú povinní spolu nielen komunikovať, ale predovšetkým aktívne spolupracovať pri výkone svojich rodičovských práv a povinností, a to výlučne s ohľadom na záujem maloletého U., ktorý sú povinní posudzovať nie zo svojho pohľadu, ale z pohľadu maloletého. Za predpokladu, že súd kedykoľvek v priebehu konania dospeje k záveru, že situácia sa natoľko zmenila, že je potrebné tieto pomery znovu upraviť, môže tak urobiť aj bez návrhu rovnako, ako tomu bolo v tomto prípade, kedy oba návrhy rodičov zamietol a dočasný výkon ich rodičovských práv a povinností upravil odlišne.

22. Vzhľadom k vyššie uvedenému a s poukazom na citované ustanovenia zákona súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je na podklade § 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom tunajšieho súdu, písomne a v troch vyhotoveniach.

Podľa § 367 ods. 3 CMP neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.